

Riksdagens kulturutskott

Ärende: Bildningsalliansens utlåtande RE 19/2021 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om nationella studie- och examensregister och lagen om fritt bildningsarbete

Allmänt

Syftet med propositionen är att synliggöra det kunnande individer erhåller inom fritt bildningsarbete genom att möjliggöra införandet av uppgifter om sådana prestationer i informationsresursen Koski. Studier med fri inriktning som inte leder till examen ger deltagarna mångsidig kompetens som behövs i arbetslivet, fortsatta studier och på fritiden. Identifiering och erkännande av detta kunnande bör underlättas och förbättras. Genom propositionen förverkligas målet att utvidga en kompetensbaserad beskrivning av kunnande till hela utbildningssystemet. Det här är också i enlighet med den reform som sker inom det kontinuerliga lärandet. Bildningsalliansen anser propositionen och lagändringen vara mycket välkommen.

Bildningsalliansens medlemmar (38) har förtjänstfullt påbörjat arbetet med att identifiera och erkänna kunnande. För tillfället ordnas en processutbildning där läroinrättningarna skapar kompetensbaserat beskrivna läro- och kursplaner och målsättningen är att man har utbildningar som kan föras in i eGrunder för hösten 2021 och senare införs erhållna prestationer i Koski. Det här betyder att också utvecklingsarbetet gällande olika administrativa program, så att man manuellt eller automatiskt kan föra över prestationer till Koski, har påbörjats. Det här innebär kostnader både ifråga om personalens arbetstid och tekniska åtgärder som behöver verkställas. Det måste finnas tillräckligt med resurser för utvecklingsarbete, speciellt då många läroinrättningar har en väldigt liten fastanställd personalstyrka och ansträngd ekonomi p.g.a. coronaepidemin. Enligt förslaget beaktas eventuella kostnader för det här i samband med att man fastställer enhetspriset för statsandelsfinansieringen för år 2024. Enhetspriset fastställs utgående från beräkningen av de egentliga kostnaderna för 2021. Den verkliga kostnadsökningen/läroinrättning är svår att se utgående från kostnadsberäkningarna för år 2021 eftersom studerandevolymen, prestationerna och därmed också kostnaderna för 2021 har påverkats av epidemin. Dessutom behöver man ekonomiska resurser då själva utvecklingsarbetet görs och de egentliga kostnaderna uppstår.

Bildningsalliansens medlemmar anordnar också Grundläggande konstundervisning och en möjlighet att kunna införa prestationer erhållna där borde i framtiden kunna införas i informationsresursen Koski.

De viktigaste förslagen

De uppgifter som införs i informationsresursen Koski är den utbildning som den studerande har genomgått, utbildningens omfattning i studiepoäng, slutdatum för utbildningen och en bedömning av den studerandes kunskande. Bedömningen ska ske i relation till den kompetensbaserade beskrivningen av utbildningen som finns införd i eGrunder.

Lagändringen ger läroinrättningarna möjlighet att välja om de tar i bruk kompetensbaserade beskrivningar av utbildningar samt om de för in studerandes prestationer i Koski. Den studerande ska i sin tur ge sitt samtycke till överföringen av prestationer till läroinrättningens huvudman. **Bildningsalliansen anser att det är ändamålsenligt att studerande ger sitt samtycke och att hen inte behöver anhålla om det, såsom i den tidigare versionen av lagändringen. Det här betyder att det behövs tillräcklig och tydlig information om förfaringssätt och om vad ett samtycke innebär. Eftersom det här kommer att innebära administrativa åtgärder och förfaringssätt hos läroinrättningen välkomnar Bildningsalliansen instruktioner och riktlinjer från undervisnings- och kulturministeriet.**

Den studerande kan sedan administrera sina uppgifter i informationsresursen i Utbildningsstyrelsens tjänst Min Studieinfo. Hen kan ge sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut genom att skapa en länk till sina studieprestationer i informationsresursen, så att dessa till exempel sänds till arbetsgivaren. Bildningsalliansen anser det här förfarandet vara ändamålsenligt och fungerande. "Om den studerande inte vill lämna ut uppgifter någonstans alls, ska uppgifterna enligt förslaget i regel vara tillgängliga endast för personen själv och för huvudmannen för den läroanstalt som fört in uppgifterna och för Utbildningsstyrelsen, som upprätthåller informationsresursen. Myndigheterna har dock i vissa situationer även med stöd av annan lagstiftning rätt till uppgifter i informationsresursen." **Bildningsalliansen anser att det är viktigt att den studerande kan styra vilka uppgifter hen lämnar vidare till annan part.**

Bildningsalliansen anser att det är bra att en studerande kan återkalla sitt samtycke.

Bildningsalliansen anser att det är viktigt att reformen i första hand ska tillgodose de studerandes intresse genom att synliggöra det kunskande hen har, och inte utgående från myndigheters eller läroinrättningens behov att samla in uppgifter om den studerande. Indirekt skulle även övriga läroanstalter och arbetslivet dra nytta av lagändringen.

Dessutom föreslås att det till lagen om nationella studie- och examensregister fogas en skyldighet för läroanstaltens huvudman att föra in de uppgifter som föreslås i denna proposition om sina studerande som deltar i utbildning enligt 5 § 2 mom. i läropliktslagen (1214/2020). Bildningsalliansen understöder förslaget.

BILDNINGS-
ALLIANSEN

Bildningsalliansen vill ännu lyfta fram betydelsen av den här reformen för fritt bildningsarbete. Den ger den fria bildningen möjlighet och verktyg att synliggöra det kunskande man erhåller genom studier inom den fria bildningen. Alla de åtgärder som planeras och delvis redan har förverkligats ifråga om stöd, information och fortbildning från undervisnings- och kulturministeriet samt Utbildningsstyrelsen är välkommet så att reformen kan förverkligas på ett kvalitativt sätt.

Helsingfors 17.3.2021

Moa Thors

Henrika Nordin

Ordförande

Verksamhetsledare